

Ex/CBCS/SAN/SEC/3.5B/2025(OLD)

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2025

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT (HONOURS)

COURSE : SKILL ENHANCEMENT

[Group B : Yoga and Meditations]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. अधःप्रदत्ताः प्रश्नाः समाधेयाः (देवभाषया देवनागरीलिप्या च) —
1½×8=12

(क) कः संन्यासी च योगी च ?

(ख) को न योगी भवति ?

(ग) किमर्थमेव हठविद्या गोप्या ?

(घ) आसनं किं किं कुर्यात् ?

(ङ) योगिनः आसनं कीदृशं स्यात् ?

(च) कः योगारूढः ?

(छ) योगभ्रष्टस्य का गतिर्भवेत् ?

(ज) कोपमा यतचित्तस्य योगिनः स्मृता ?

SANS-1219

[Turn Over]

(2)

2. अधःप्रदत्ताः श्लोकाः वङ्गभाषायां अनूद्यन्ताम् — 2×4=8

(क) नात्यश्रतस्तु योगोऽस्ति न चैकान्तमनश्चतः।
न चातिस्वप्नशीलस्य जाग्रतो नैव चार्जुन॥

(ख) युञ्जन्नेवं सदात्मानं योगी नियतमानसः।
शान्तिं निर्वाणपरमां मत्संस्थामधिगच्छति॥

(ग) असंशयं महाबाहो मनो दुर्निग्रहं चलम्।
अभ्यासेन तु कौन्तेय वैराग्येण च गृह्यते॥

(घ) चञ्चलं हि मनः कृष्ण प्रमाथि बलवद्दृढम्।
तस्याहं निग्रहं मन्ये वायोरिव सुदुष्करम्॥

3. अधःप्रदत्तयोः द्वयोः श्लोकयोः व्याख्या कार्या— 5×2=10

(क) बन्धुरात्मात्मनस्तस्य येनात्मैवात्मना जितः।
अनात्मनस्तु शत्रुत्वे वर्तेतात्मैव शत्रुवत्॥

(ख) असंशयं महाबाहो मनो दुर्निग्रहं चलम्।
अभ्यासेन तु कौन्तेय वैराग्येण च गृह्यते॥

(ग) यावद्वायुः स्थितो देहे तावज्जीवनमुच्यते।
मरणं तस्य निष्क्रान्तिस्ततो वायुं निरोधयेत्॥

★ ★ ★

SANS-1219

XX24(113)—55